

СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Аль Омар М.С.

студент,

Фінансово-правовий коледж

ОСОБЛИВОСТІ СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ З МВФ

В умовах макроекономічної та політичної нестабільності в Україні все більшої актуальності набуває її співпраця з міжнародними фінансовими організаціями, зокрема Міжнародним валютним фондом, у напрямку стримування негативних економічних процесів. Саме таке співробітництво, по-перше, дозволить Україні вчасно виконувати зовнішні зобов'язання, по-друге, сприятиме формуванню золотовалютних резервів НБУ з метою стабілізації банківського сектора і валюто-обмінного курсу [1].

Міжнародний валютний фонд (МВФ) представляє собою міждержавну багатосторонню організацію, яка має статус спеціалізованого закладу Організації Об'єднаних Націй (ООН). МВФ стежить, головним чином, за функціонуванням міжнародної валютної системи, валютною політикою і політикою міжнародних курсів країн-членів, а також за дотриманням ними кодексу поведінки в міжнародних валютних відносинах, включаючи надання допомоги країнам-членам шляхом короткострокового кредитування у випадках ускладнень, пов'язаних з платіжним балансом [2].

Основними механізмами кредитування в МВФ є:

1. Резервна частка. Обсяг іноземної валюти, яку країна-член може отримати вперше від МВФ в межах 25% квоти, називався до ямайської угоди «золотою», а з 1978 р. – резервною часткою (Reserve Tranche).

2. Кредитні частки. Кошти в іноземній валюті, які країна-член може отримати понад розмір резервної частки (у випадку її повного використання авуари МВФ в валюті країни досягають 100%), поділяються на чотири кредитні частки, або (Credit Tranches), які становлять по 25% квоти.

3. Домовленості про резервні кредити стенд-бай (Stand-by Arrangements) (з 1952 р.) забезпечують країні-члену гарантію того, що в межах визначеної суми і протягом терміну дії угоди вона може при дотриманні обумовлених в угоді умов безперешкодно отримувати від МВФ іноземну валюту в обмін на національну.

4. Механізм розширеного кредитування (Extended Fund Facility) (з 1974 р.) доповнив резервну і кредитні частки. Він призначений для надання кредитів на більш тривалий період і в більших розмірах по відношенню до квот, ніж в рамках звичайних кредитних часток [3].

В цілому, кредити, що залучаються від МВФ, використовуються для підтримки курсу національної валюти та для фінансування дефіциту

платіжного балансу України і покликані пом'якшити економічні труднощі у процесі проведення економічних реформ, які дають змогу забезпечити у перспективі економічне зростання країни. Слід зауважити, що без проведення програми економічних перетворень фінансова підтримка з офіційних джерел не має сенсу, бо в цьому разі позичкові кошти використовуватимуться на фінансування тільки поточних проблем платіжного балансу, які без реформування економіки знову нагромаджуватимуться і перетворюватимуться у додатковий тягар.

Співпраця з МВФ є важливою з огляду на необхідність збереження позитивного іміджу країни, що сприятиме підвищенню її кредитного рейтингу на світових фінансових ринках, зменшенню відсоткових ставок по кредитах, дозволить зберігати привабливість для іноземних інвесторів. Кредити МВФ заохочують зростання споживання, сприяють удосконаленню банківської та грошово-кредитної системи держави, надходженню іноземних інвестицій, стимулюють розвиток торгівлі [4].

Відносини України з МВФ мають сприяти вирішенню проблем, які можуть виникнути перед Україною у короткостроковому періоді, а також проведенню реформ, що є необхідними для забезпечення стійкого відновлення економіки країни в середньо та довгостроковій перспективі. Нова програма розширеного фінансування, що наразі знаходиться на етапі затвердження у МВФ, замінить існуючу угоду про кредит «стенд-бай». Дана домовленість забезпечить середньострокову основу заходів щодо коригування економічної політики та проведення реформ, які, разом з потужною підтримкою з боку широкої міжнародної спільноти, будуть спрямовані на відновлення макроекономічної стабільності і сприяння енергійному зростанню економіки в середньостроковій перспективі.

Програма економічних реформ в Україні спрямована на досягнення негайної стабілізації макроекономіки і здійснення широких і глибоких структурних реформ, які забезпечать основу потужного і сталого зростання економіки на середньостроковий період. Державний бюджет України на 2015 рік сприятиме досягненню стабілізації завдяки зусиллям, спрямованим насамперед на скорочення видатків, що дозволить зміцнити державні фінанси в межах наявних ресурсів. Це потребує сміливих, хоча й необхідних заходів, у тому числі збереження незмінного рівня заробітних плат та пенсій. Бюджет спирається також на реформи надходжень, у тому числі підвищення ступеню прогресивності податку на доходи фізичних осіб і удосконалення податкової системи [5].

За минулий рік, незважаючи на складну економічну ситуацію, українська влада чітко продемонстрували свою прихильність амбіційним реформам у декількох ключових напрямках. Було прийнято режим гнучкого обмінного курсу.

Уряд має намір таких заходів в рамках нової програми: подальше зростання тарифів на енергію; реструктуризація банків; управління реформою державних підприємств; законодавчі зміни для реалізації антикорупційної та

судової реформ. Ця програма вимагає рішучості влади для реформування економіки.

Зміни в програмі, підтримуваної МВФ (із стенд-бай, розширеного кредитування), забезпечать додаткове фінансування, більше часу, більше гнучкості і більш вигідні умови фінансування України для реалізації програми реформ. Ці ресурси МВФ будуть доповнені за рахунок іншого двостороннього та багатостороннього фінансування. Крім того, як український уряд оголосив раніше, він має намір провести консультації з власниками суверенного боргу з метою поліпшення середньострокової стійкості [6].

Продовження співпраці України з МВФ може принести користь економіці країни, але при цьому присутні й деякі ризики. Продовження співпраці з МВФ має стати гарантією проведення структурних реформ в українській економіці. Другий позитивний момент – внутрішня і зовнішня стабільність, підтримка курсу національної валюти, покриття дефіциту державного бюджету. Разом із тим, робота програми МВФ означає можливість появи ризиків, зокрема можливість витрачання коштів від МВФ не на структурні реформи, а також збільшення державного боргу, що в свою чергу може призвести до нездатності уряду його обслуговування і загрозу дефолту. Все це свідчить про необхідність формування нового підходу до розуміння ролі міжнародної допомоги та ресурсів міжнародних фінансових організацій як взаємодоповнюючих інструментів реалізації державної політики міжнародної інтеграції України.

Список використаних джерел:

1. Співробітництво України з міжнародними фінансовими інституціями [Електронний ресурс] // Сайт Міністерства закордонних справ України: [сайт]. – Режим доступу: <http://mfa.gov.ua>.
2. Співробітництво з міжнародними фінансовими організаціями [Електронний ресурс] // Міністерство фінансів України: [сайт] – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua/>.
3. Бідник Н.Б. Співпраця України з міжнародними фінансовими організаціями як чинник економічного розвитку держави / Н.Б Бідник // Науковий вісник НЛТУ України. – 2009. – № 19.3. – С. 153-157.
4. Кабанов В.Г. Діяльність міжнародних фінансових організацій на вітчизняному ринку фінансового капіталу / В.Г. Кабанов // Фінанси України. – 2009. – № 9. – С. 98-107.
5. Савостьяненко М.В. Інвестиційні проекти міжнародних фінансових організацій в Україні / Савостьяненко М.В. // Наукові праці НДФІ. – 2008. – С. 128-137.
6. Меморандум про економічну та фінансову політику, підготовленого у рамках реалізації програми МВФ «стенд-бай» [Електронний ресурс]:/ офіційний сайт НБУ. Режим доступу:<http://www.bank.gov.ua/Publication/others/Memorandum.pdf>.